

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-002 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 24-22/502-212
Karar Tarihi : 09.05.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Dilan TOPRAK ERDAĞI, Muhammet Cuma KÜRKÇÜ,
Dilan FİDANER, Ömer Burak ARTUKOĞLU

C. İLGİLİ TARAF : Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Barış YÜKSEL
Av. Mehmet SALAN
Büyükdere Caddesi Bahar Sokak No:13 River Plaza
Kat:11-12 Levent/İstanbul

D. ŞİKÂyetÇİLER : Resen

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(2) sayılı kararı uyarınca; Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında 18.04.2024 tarihli ve 24-19/409-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ tarafından gönderilen uzlaşma metni neticesinde soruşturmanın sonlandırılması.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Karara konu olan iddialar özetle; Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ (LEZİTA)'nin yeniden satış fiyatını belirlemek yoluyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesini ihlal ettiğine yöneliktir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulu (Kurul) tarafından 23.11.2023 tarih ve 23-54/1073-M sayı ile, beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Önaraştırma sürecinde hazırlanan 27.12.2023 tarihli ve 2023-2-061/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 04.01.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-01/8-M(2) sayılı kararla, alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla (LEZİTA) hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (5) Soruşturma Bildirimi, 19.01.2024 tarihli ve 81906 sayılı yazı ile LEZİTA'ya 22.01.2024 tarihinde tebliğ edilmiş ve taraftan 30 gün içinde birinci yazılı savunmasını göndermesi talep edilmiştir. Tarafın ilk yazılı savunması 21.02.2024 tarih ve 48915 sayı ile yasal süresi içinde Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına girmiştir.
- (6) Soruşturma süreci devam ederken Kurum kayıtlarına 15.03.2024 tarih ve 49792 sayı ile intikal eden yazı ile LEZİTA tarafından yapılan uzlaşma başvurusu üzerine hazırlanan 26.03.2024 tarihli ve 2024-2-002/BN-01 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 28.03.2024 tarihli

toplantısında ele alınmış ve 24-15/316-M sayılı kararla LEZİTA'nın uzlaşma talebi kabul edilerek uzlaşma görüşmelerinin başlatılmasına karar verilmiştir.

- (7) Anılan Kurul kararına istinaden 02.04.2024 tarihinde LEZİTA yetkilileri ve temsilcileriyle uzlaşma görüşmesi yapılmıştır. Ayrıca bu görüşme sonrasında LEZİTA'nın uzlaşma sürecinin devamına ilişkin talebini ve açıklamalarını içeren ek beyan dilekçesi, 03.04.2024 tarih ve 50692 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (8) Uzlaşma görüşmesi ile LEZİTA'nın Ek Beyanı ve uzlaşma sürecinin devam ettirilmesi yönündeki talebi çerçevesinde hazırlanan 16.04.2024 tarihli ve 2024-2-002/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 18.04.2024 tarihli toplantısında görüşülmüştür. Bu kapsamda Kurul tarafından 24-19/409-MUA sayı ile uzlaşma ara kararı verilmiştir.
- (9) İlgili uzlaşma ara kararı, LEZİTA'ya 18.04.2024 tarihli ve 87603 sayılı yazı ile elektronik ortamda gönderilmiştir. Uzlaşma ara kararına istinaden LEZİTA tarafından hazırlanan uzlaşma metni, 30.04.2024 tarih ve 51373 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (10) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda uzlaşma başvurusu kapsamında hazırlanan 06.05.2024 tarihli ve 2024-2-002/BN-03 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (11) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 18.04.2024 tarihli ve 24-19/409-MUA sayılı ara kararı ve LEZİTA tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, anılan teşebbüs hakkındaki soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılabilmesi ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraf Hakkında Bilgi: Abaloğlu Lezita Gıda San. AŞ (LEZİTA)

- (12) Abaloğlu Grup bünyesinde yer alan yer alan ve 2006 yılında kurulan LEZİTA; damızlık yetiştirme çiftlikleri, damızlık üretim tesisleri, kuluçkahaneler, broiler¹ üretim çiftlikleri, modern tavuk eti işleme tesisleri, ileri işlem tesisi ve yem fabrikası ile dikey entegre niteliğe sahiptir. LEZİTA'nın hissedarlık ve yönetim yapısına ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 1- LEZİTA Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Oran (%)
Ergun ABALIOĞLU	(.....)
Ena Menkul ve Gayrimenkul AŞ	(.....)
Ender ABALIOĞLU	(.....)
Mak Menkul ve Gayrimenkul AŞ	(.....)
Filiz ABALIOĞLU	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

Tablo 2- LEZİTA Yönetim Yapısı

Ad/Soyad	Ünvan
Ergun ABALIOĞLU	Yönetim Kurulu Başkanı
Filiz ABALIOĞLU	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Ender ABALIOĞLU	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Cengiz SOLAKOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Cenk SİVRİOĞLU	Yönetim Kurulu Üyesi
Kaynak: Teşebbüsten Gelen Bilgiler	

¹ Sektörde, "broiler" ifadesi etlik pilici ifade etmek üzere kullanılmaktadır.

I.2. LEZİTA ile İlgili Elde Edilen Bilgiler ve Belgeler²

- (13) **Delil 1:** 16.02.2017 ve 17.02.2017 tarihlerinde LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.), LEZİTA Satış Destek Memuru (.....) (H.N.), LEZİTA Satış Müdürü (.....) (A.D.), LEZİTA Marmara Satış Müdürü (.....) (Y.K.), LEZİTA İzmir Bölge Şube Müdürü (.....) (M.H.) ve LEZİTA Pazarlama Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (C.U.) arasında geçen "A101 fiyat hk" konulu e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

16.02.2017– (H.N.) > (Y.K.)³

"(.....) Bey merhaba

Aktepe de A101⁴ Kuzey mağazasında posetli Lezita piliç 4.99 kdv dahil satış fiyatımız vardır

Bilgilerinize sunarım"

16.02.2017– (Y.K.) > (M.H.) ve Bilgi (M.E.) ve (A.D.)

"Merhaba

Sahadan bu konuda ciddi dönüşler gelmeye başladı.

Bilgilerize;"

16.02.2017– (M.H.) > (Y.K.) ve Bilgi (M.E.) ve (A.D.)

Merhaba,

(.....) bey, kendi içlerin de kampanya yapmakta bu kampanya ile alakalı bizler den alınan bir destek Yok depo teslim ürün aldıkları için marjlarını kullanmakta bura da yapabileceğimiz. Kendilerine bu fiyat yapısını da Yıldız çiftliği gönderimi yapılmasını hakkın da görüş bildiririz. Bakmış olduğunuz mağaza hangi epoya ait Akyurt 1 veya Elmadağ bilgiyi verirseniz kendileri ile görüşelim.

İyi çalışmalar.

16.02.2017– (Y.K.) > (M.H.) ve Bilgi (M.E.) ve (A.D.)

"(.....) bey merhaba,

Ben size katılıyorum fakat buna müdahale yerine **böyle bir uygulmanın kesinlikle yapılmaması konusunda görüşülmeli.**

Bugün 3 müşteri ürünleri geri verdi.

2 müşteri kampanya bitince gel demiş plasiyere.

Erdemler market 13 şubeli beni görüşmeye çağırdı büyük bir ihtimal sonlandıracağız.

Eğer sonlandırırsa ona ayrı bir mail yazacağım.

Akyurt depoya bağlıymış.

Kolay gelsin."

16.02.2017– (A.D.) > (M.E.) ve Bilgi (C.U.), (Y.K.) ve (M.H.)

"(.....) bey Merhaba,

Sizlerin de olmasını istediğiniz bir durum olmadığının farkındayız ancak konunun ivedi düzelmesi adına yardım ve desteklerinizi beklemekteyiz.

Selamlar,"

17.02.2017– (M.E.) > (A.D.) ve Bilgi (C.U.), (M.H.) ve (Y.K.)

"Merhaba;

Hayırlı Cumalar.

2017 stratejisinde A 101 kanalında 2 markayı bir arada yönetme arzumuz var. BİM endeksinde konumlandıracağımız Yıldız Çiftliği ve Lezita öz markamız.

² Belgelerdeki yazım yanlışları, herhangi bir düzeltme yapmadan aynı şekliyle korunmuş, koyu renkli vurgular karar yazımı kapsamında eklenmiştir.

³ Kutu içerisinde aktarılan yazışmalarda; "tarih" e-postanın gönderildiği tarihi, ">" işareti e-posta trafiğinin yönünü göstermektedir.

⁴ Yeni Mağazacılık AŞ (A101)

Buradaki konumlandırma ile Lezita raf satış fiyatını min %5-8 Discounter raf satış fiyatının üzerinde tutacağız. (örneğin poşet piliç raf satış fiyatımız 6.25; Lezita satış fiyatı 6.55-6.75 seviyesinde olacak)

Rafta rekabet ürünü Yıldız Çiftliği markası olacak. Kampanyalarda da Yıldız Çiftliği kullanılacak. A 101 tedarikçilerinin tamamı Yıldız Çiftliğini kullanacağı için burada sert fiyatlarda biz kendimizi daha sağlıklı savunabileceğiz.

Max 2 ay içerisinde bu uygulamayı hayata alıp sahayı da rahatlatmak istiyoruz.

Selamlar;

- (14) **Delil 2:** 14.01.2019-04.02.2019 tarihleri arasında LEZİTA Satış Yöneticisi (.....) (A.A.S.) ile Migros Ticaret AŞ (MİGROS) Satınalma Uzmanı (.....) (M.G.) arasında geçen ve bilgi kısmında LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.)'ün bulunduğu "LEZİTA ÜRÜNLERİNDEKİ FİYAT GEÇİŞİ HAKKINDA (2019)" konulu e-posta yazışmalarında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

14.01.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (M.E.)

"(.....) Hanım Merhaba,

İyi haftalar. **Migros şarküteri bölümü ile 2019 yılı yeni fiyat geçişini geçtiğimiz hafta bitirdik. Sizden de gün içinde bilgi almak istiyoruz.**

Geri bildirim sağlar mısınız?

İyi çalışmalar."

14.01.2019– (M.G.) > (A.A.S.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

"(.....) Bey merhaba,

Ürünlerin piyasa araştırması yapılıyor. Herhangi bir aksiyon görülmedi henüz. Bilgilerinize.

İyi çalışmalar,"

14.01.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

"(.....) Hanım,

Arz, talebe göre tüm kanallara fiyat geçmişimizi bildirdik. Hepsinden olumlu geri bildirim alıyoruz. Sizin de bu durumu değerlendirip en kısa sürede bizim ile paylaşmanızı talep ediyoruz."

...

21.01.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (MİGROS çalışanları)

"(.....) Hanım Merhaba,

Geçtiğimiz Cuma yeni fiyat tanımlamasını hayata geçirmiş olacaktık.. Ardından bugün dediniz ama halen cevap alamadık. Tüm kanallarda bu işlemi sağladık ve şu an ben liste değişimi olmadıkça zor durumda kalıyorum.

İvedi geri bildirim rica ediyorum."

22.01.2019– (M.G.) > (A.A.S.) ve Bilgi (MİGROS çalışanları)

"(.....) Bey merhaba,

Geçiş için talebinizi iletiniz. Piyasada aksiyon alındığı takdirde biz de tarafınıza bilgi dönüşü yapacağımız söyledik.

Sahada henüz hareket görünmemektedir.

Telefonla da ilgili konular için size durum defalarca anlatılmıştır.

Herhangi bir gün geçişini size teyid etmedik.

Piyasada aksiyon alındığı takdirde tarafınıza dönüş yapılacaktır.

İyi çalışmalar,"

22.01.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

“Merhaba (.....) Hanım,

Discount⁵ kanalında yeni fiyatlar rafa yansımıştır. (Geçen hafta Salı günü) Bilginizi size aktarmıştım. Sadece C4⁶ kanalında Şubat ayı itibari ile rafa fiyat geçilecekti, onlar ile de görüştüm yarından geçerli rafa fiyatı yansıtacaklar. Diğer çalıştığımız yerel marketlerin ise tamamı fiyatları uygulamışken biz neden?beklemekteyiz. Üstelik bu konuyu görüştük ve her bir detayını ayrıca izah ettim. Prensipite mutabık olduk.

Gün içinde sahadan lütfen bilgi alınız, aktardıklarımı teyit etmiş olacaksınız.

Diğer bir konu da rafınızdaki markaları mevcut ürünlerimize parite yaptığımızda fiyatlarının talep ettiğimiz artışa göre paralel olduğunu gözlemliyorum.

Geri bildirim rica ediyorum.

İyi çalışmalar.”

...

24.01.2019– (M.G.) > (A.A.S.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

“(.....) Bey merhaba,

Daha öncede belirttiğimiz gibi piyasadaki harekete göre dönüş yapılacaktır.

Şuan için herhangi bir aksiyon mevcut değildir.

İyi çalışmalar,”

24.01.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

“(.....) Hanım,

Discount tarafında fiyat geçişi var. Tarih bilgisi dahi paylaştım. Daha başka nasıl izah edebilirim. Bakınca göreceksiniz. Hatta 2. fiyat geçişini de nerede yapacağımızı ifade ettim.

Bunun için sizden bilgi bekliyorum artık.

İyi çalışmalar.”

24.01.2019– (M.G.) > (A.A.S.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

“(.....) Bey merhaba,

Göndermiş olduğunuz bilgiler, talebimiz dışında gönderilen rekabete hassas bilgilerdir. Bu bilgiyi dikkate almıyor ve derhal kayıtlarımızdan siliyoruz. Bununla birlikte, Migros ve Kipa'nın rekabet kurallarına uyuma verdiği önem ve gösterdiği hassasiyet çerçevesinde bu gibi bilgilerin bizimle bir daha paylaşılmaması, aynı şekilde Migros ve Kipa'nın bilgilerinin de diğer pazar oyuncuları ile paylaşılmaması konusunda gereken özeni göstermenizi rica ederiz.

İyi çalışmalar,”

...

04.02.2019– (A.A.S.) > (M.G.) ve Bilgi (M.E.) ve (MİGROS çalışanları)

“(.....) Hanım, paylaştığım bilgilerin rekabet kurallarına uygun olduğunu düşünüyorum. Fiyat, firma bilgisi paylaşmadım. Sahadan edilebileceğiniz bilgileri teyit eder misiniz?

İyi çalışmalar.”

⁵ İndirim marketleri

⁶ Sektörde Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi AŞ, “C4” olarak kısaltılarak kullanılmaktadır.

- (15) **Delil 3:** 15.01.2019 tarihinde LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.) tarafından LEZİTA Zincir Mağazalar Satış Müdürü (.....) (İ.E.)'e, LEZİTA Ege-Akdeniz Satış Müdürü (.....) (M.K.)'a, LEZİTA Satış Müdürü (.....) (A.D.)'e, LEZİTA İhracat Müdürü (.....) (N.O.Ç.)'ye, LEZİTA Pazarlama Müdürü (.....) (D.A.)'a, LEZİTA Satış Operasyon Planlama Müdürü (.....) (S.S.)'a ve LEZİTA EDT⁷ Satış Müdürü (.....) (E.T.N.)'a gönderilen ve bilgi kısmına LEZİTA Pazarlama Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (C.U.)'nin bulunduğu "BİM RAF FİYATLARI HK" konulu e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

15.01.2019– (M.E.) > (İ. E.), (M.K.), (A.D.), (N.O.Ç.), (D.A), (S.S.), (E.T.N.) ve Bilgi (C.U.)

"Merhaba arkadaşlar;

Tüm sektörün yakından takip ettiği **BİM®'de işlenmiş ürün raf satış fiyatlarımızı 15.01 (bugün) itibariyle arttırmış bulunuyoruz.** Rekabette yerel zincirler ve diğer müşterilerimiz tarafından takip edilen BİM'deki bu raf fiyatı gelişimi hakkında sizlerin de bilgi sahibi olmasını istedim. Şube Müdürleri ve ekipteki diğer arkadaşlarımızla da paylaşmanızı rica ederim.

Saygılarımla;

İŞLENMİŞ ÜRÜNLER			6.11.2018	GÜNCEL RAF SATIŞ	FARK	DEĞİŞİM	DEĞİŞİM
Lezita Kodu	Ürün Adı	45. HAFTA		3. HAFTA	TL/ADET	%	TL/KG
91004	LEZİTA NUGGET 300 GR	3,75		4,25	0,50	13,3%	1,67
91028	TOMBİK SALAM 900 GR	7,75		8,50	0,75	9,7%	0,83
91029	TOMBİK SOSİS 500 GR	4,95		5,50	0,55	11,1%	1,10
91496	BGRILL PİLİÇ YAPRAK DÖNER 200g	4,75		4,95	0,20	4,2%	1,00
91495	LEZİTA ACILI KEBAP 400g	4,75		5,25	0,50	10,5%	1,25
91119	ISIL İŞLEM GÖRMÜŞ V.BATON 300 GR	4,25		4,75	0,50	11,8%	1,67
91118	ISIL İŞLEM GÖRMÜŞ DİLİMLİ SUCUK 400 GR	5,95		6,50	0,55	9,2%	1,38
91497	BGRILL PİLİÇ BURGER 300 GR	3,45		3,75	0,30	8,7%	1,00
91390	TOMBİK KANGAL SUCUK 250 G	3,95		4,45	0,50	12,7%	2,00
91630	LEZİTA PİLİÇ SCHNITZEL 700 GR	8,50		8,50	0,00	0,0%	0,00

⁷ "Ev dışı tüketim" tabirinin kısaltmasıdır.

⁸ BİM Birleşik Mağazalar AŞ (BİM)

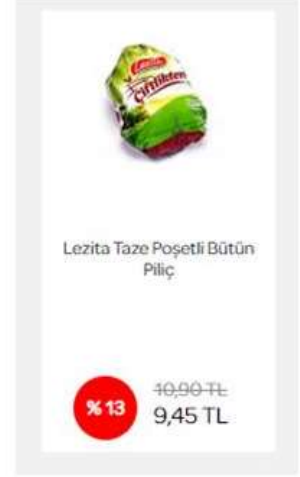
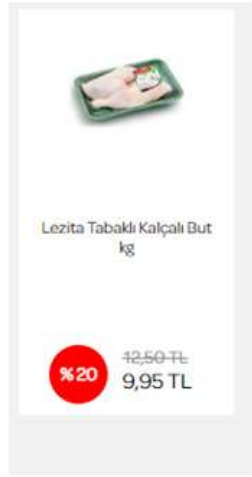
- (16) **Delil 4:** 02.04.2019-30.04.2019 tarihleri arasında LEZİTA Satış Yöneticisi (.....) (A.A.S.) ile Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi AŞ (CARREFOURSA) Satınalma Uzmanı (.....) (F.A.) arasında geçen ve bilgi kısmına LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.) ile bir CARREFOURSA çalışanının da eklendiği “*PİLİÇ ETİ FİYAT TANIMLAMASI HAKKINDA (19 HAZİRAN)*” konulu e-posta yazışmalarında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

02.04.2019– (A.A.S.) > (F.A.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

“ ...

(.....) Bey Merhaba,

Telefonda görüştüğümüz gibi yarından geçerli aşağıdaki ürün ve diğer ürün çeşitlerimizin fiyatını arttırır mısınız? Rakip seviyesinde olması önemlidir. Fiyat geçişi yaptığımız diğer kanallar Banvit fiyatlarını bize muadil göstermekte ve fiyat geçişini reddetmektedirler.”

...

24.04.2019– (A.A.S.) > (F.A.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

(.....) Bey Merhaba,

Geçtiğimiz hafta sonu ve bugün belirttiğim gibi yeni bayii liste fiyatımız 22.04.19 tarihinden geçerli uygulamaya alınmıştır.

Buna bağlı olarak size yeni fiyat geçişimizi aktardım. Bu hafta Cuma günü indirim marketler fiyatlarını rafta arttıracak. Sizin ile fiyat geçişi yapamadığımız her liste bizi diğer kanallarda aşağıya çekiyor ve daha sonrasında büyük fiyat geçişlerini konuşmak durumunda kalıyoruz.

”

...

25.04.2019– (A.A.S.) > (F.A.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

(.....) Bey Merhaba,

Cuma gününden itibaren yeni bayii listemiz yayınlanacak olup bizim liste fiyatlarımız buna göre aşağıdaki gibi olmuştur. Discount⁹ rafında yine yarından geçerli artan fiyatlar olacaktır.

”

...

26.04.2019– (A.A.S.) > (F.A.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

⁹ İndirim marketleri

"(.....) Bey Merhaba,

Discount raf fiyatları dün size aktardığım gibi değişmiştir. Salı günü tekrar bir değişim olacak ve bu fiyatlar daha da yukarı tırmanacaktır.

Gün içinde acil olarak teklifimizi değerlendirip geri dönüş sağlamanızı bekliyorum. Öncesinde lütfen telefonda istişare edelim."

26.04.2019– (A.A.S.) > (F.A.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

"(.....) Bey, gazete indiriminde bulunan poşet piliç 10.45 fiyatı acilen kaldırmanızı talep ediyorum . Bu fiyat rafınızda varken size ürün gönderemem. Pazartesiye kadar devam edecek olan fiyat tedarikçilerinizi olumsuz etkiliyor. Artan fiyatları görmezden gelip, telefonuma cevap vermesenize bir anlam veremiyorum."

30.04.2019– (F.A.) > (A.A.S.) ve Bilgi (M.E.) ve (CARREFOURSA Et ve Şarküteri Kategori Yöneticisi)

"(.....) bey Şok market¹⁰ Lezita markanız ile halen aşağıdaki fiyatlara satışa devam ediyor. CarrefourSA olarak ilgili rakip fiyat değişikliğine göre ilerleyeceğiz. Eğer şok fiyat geçmemesine rağmen sevkiyat yapıyor ve CarrefourSA olarak rakibi takip ettiğimiz için bizi cezalandıracaksanız ticaretinizi sorgulamalısınız. Yapacağınız uygulama rekabet kullarına aykırıdır. Buna göre CarrefourSA'da gerekeni yapacaktır. Tşk. & İyi çalışmalar..."

- (17) **Delil 5:** 10.06.2020 tarihinde LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.) tarafından 45 LEZİTA çalışanına gönderilen "ÇİTİR KOVA ÜRÜN SERİSİ – KONUMLANDIRMA" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

10.06.2020– (M.E.) > (LEZİTA Çalışanları)

Merhaba arkadaşlar;

Hepimizin yakından takip ettiği üzere çok kısa bir süre sonra Kova ürün ailemize yeni ürünlerimiz eklenecek. Ürün ambalaj çalışmalarımız, arge süreçlerimiz, üretim planlama ve lansman planlarımızı tamamladık. Çok güçlü bir şekilde 2 yeni ürünümüzü de sahaya penetre ederek Kova ürününde rakamlarımızı çok iyi yerlere taşıyacağız. Önümüzdeki hafta İzmir'de gerçekleşecek aylık satış toplantısında kanal müdürlerimize ve yöneticilerimize iletişim stratejimizi anlatacağız. Ardından da sizlere ve müşterilere hızlıca açılım sağlayacağız. Sizlerden bu sürede beklentim yavaş yavaş ürün listeleme süreçlerine start verelim. Mevcut ürünümüzde kapasite sorunsalı yaşama ihtimalimiz yüksek. Mix Kova'da kanat ürünündeki sezon efektini de göz önünde bulundurduğumuzda aylık ulaştığımız 250 ton seviyesini korumamız gerektiği gerçeği ile karşı karşıyayız. Sizlerden beklentim KOVA ürün listelemelerinde artık 2 yeni ürünümüzü öne çıkartmanız. Jumbo Çıtır Fileto ve Çıtır Piliç Lokmaları ürünlerinde uzayımız derin. 2 üründe de aylık 25 ton ile başlayıp 150 tonları hedefliyoruz. Maliyetlerimiz çıktı. Bunları sizlerle paylaşacağız. **Hedef raf satış fiyatımızı 21.95 TL /ADET olarak öngörüyoruz. 700 gr olması avantajını da kullanarak dipteki karımızı maksimize etme çabasındayız. Lütfen listeleme süreçlerinde geleneksel kanal ve modern kanalda raf fiyatımızı istişare ederek**

¹⁰ Şok Marketler Ticaret AŞ

hareket edelim. Burada DST Chanel¹¹ fiyatı çok kıymetli. BİM, ŞOK ve A 101 kanalındaki raf satış fiyatımız belirleyici olacak. Buna çok dikkat etmemiz gerekiyor.

Ürün Yönetimi ve Marka İletişimi Yöneticilerimiz gerekli bilgilendirmeleri sizlere sağlayacak.

Ben önceden genel stratejimiz hakkında hızlıca bilgi vermek istedim. Umarım hayal ettiğimiz gibi dağı taşı Kova ürünlerimizler doldururuz.

Aşağıda kısaca yapacağımız tutundurma çalışmalarından örnek vermek istedim
Şimdiden hayırlı, uğurlu ve bereketli olsun.

Saygılarımla;

(...)"

- (18) **Delil 6:** 24.11.2020 ve 25.11.2020 tarihlerinde LEZİTA Satış Operasyon ve Planlama Müdürü (.....) (E.N.K.) ile LEZİTA İzmir Bölge Şube Müdürü (.....) (M.G.), LEZİTA Zincir Mağazalar Satış Müdürü (.....) (E.G.), LEZİTA Zincir Mağazalar Satış Müdürü (.....) (N.B.), LEZİTA Bayi Kanalı Satış Yöneticisi (.....) (A.A.S.), LEZİTA Satış Yönetmeni (.....) (A.Y.), LEZİTA Genel Müdürü (.....) (M.Ö.), LEZİTA Pazarlama-Satış Genel Müdür Yardımcısı (.....) (M.E.) ve LEZİTA Planlama Şefi (.....) (M.Ş.) arasında geçen "RE: ZM İLERİ İŞLEM CARİ-ÜRÜN PERFORMANS" konulu e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

24.11.2020– (E.N.K.) > (M. H.), (E.G.), (N.B.), (A.A.S.), (A.Y.) ve Bilgi (M.Ö.), (M.E.) ve (M.Ş.)

"Arkadaşlar Merhaba;

ZM¹² kanalı için hazırladığımız müşteri bazlı ürün dağılımı için analiz dosyasını ekte paylaşıyorum. (...)

Genel analizler aşağıdadır;

✓ LEZITA PILIC KOKTEYL SOSİS 1000G şuan 7 kanalda listeli, **Özdilek¹³ fiyatı kontrol edilmeli. En yüksek tonaj ve en düşük karlılık şuan Özdilek carisinde.** Ürün zaman zaman tedarik problemi olan bir ürün,

✓ PİLİÇ BURGER DOND. 1500G rakiplerde bu ürün 1000G, ZM penetrasyonu ve tonajları düşük, rakip gramajına geçilebilir kanallarla görüşme sağlanarak, Tespo¹⁴ da zarar yazıyor,

✓ METRO¹⁵-ARO marka ürünlerde birim karlılıklarda düşüş var, fiyat-maliyet kontrol edilmeli,

✓ 91772 **Muhteşem Üçlü Nisan-Ağustos ayları arasındaki dönemde Gürmar¹⁶da zarar ediyor, fiyatlar kontrol edilmeli.** Carrefour için tonajdaki düşüş Lokmalar ve Jumbo Fileto' ya kaymış durumda,

✓ Cordon Bleu 300G Şok market karlılığı ve tonajı yüksek, bu kanaldan kesinti yapılmamalı,

✓ 91746 Kaplamalı Bonfile ürün penetrasyonu Cash&Carry¹⁷ kanalında artmalı, mevcutta rakip Banvit¹⁸ raflarda (METRO'da tek donuk dolabın tamamında

¹¹ LEZİTA tarafından "DST Chanel" ifadesinin indirim market zincirleri için kullanıldığı ifade edilmektedir.

¹² Zincir Market'in kısaltması olarak kullanılmıştır.

¹³ Özdilek Alışveriş Merkezleri ve Tekstil Sanayi AŞ (ÖZDİLEK)

¹⁴ Tespo Tüketim Malları Ticaret ve Sanayi AŞ

¹⁵ Metro Grosmarket Bakırköy Alışveriş Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

¹⁶ Gürsan Süt Ve Et Ürünleri Besicilik Gıda İnşaat Ulaştırma Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

¹⁷ Bir toptan satış şekli olan "Cash & Carry", Türkçe'de "Organize Toptan Ticaret" şeklinde kullanılan perakende sektörüne özgü bir terimdir.

¹⁸ Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi AŞ

BANVİT'in bu ürünü var). Bu ürün Banvit'e rakip, Toplu Tüketim kanalında restoran, kafelerde en çok tüketilen kaplamalı ürün,
✓ Kroket 1000G A101 karlılığı düşük, bu ürün için 700G baskılı ambalaj çalışmaları yapıldı, yeni ürünle birlikte **fiyat tekrar gözden geçirilmeli**,
✓ TAZE NUGGET 300G A101, HAKET¹⁹, GÜRMAR, ÖZDİLEK **fiyatları ve karlılıkları gözden geçirilmeli**,
✓ KASAP KÖFTE 1000G ZM Kanalında satış tonajları yüksek değil, Discount tarafında listeli değil. Baskılı ambalaj 700GR ile Discount market düşünülebilir,
✓ IZGARA DİLİMLİ FİLETO 120G için **Gürmar fiyatları kontrol edilmeli**, (-) EBITDA²⁰ olarak satış hareketi görüyor,
✓ SOSLU PİŞMİŞ BİFTEK maliyet kaynaklı olarak (-) yazıyor, aylık bazda ürün maliyetleri güncellenmeli. Aksiyon olarak maliyet tarafında ürün YM²¹' sini yüksek randımanlı ince göğüs ile değiştirmek olabilir,
2021 bizim için çok zor bir yıl olacak. Özellikle tonajımızın en yüksek olduğu **ZM kanalını doğru fiyat ile yönetirsek** karlılık hedefine daha emin adımlarla ilerleyebiliriz.
Selamlar.”

25.11.2020– (M.H.) > (E.K.), (E.G.), (N.B.), (A.A.S.), (A.Y.)

“Merhaba (.....) Bey,
Genel analizlere göre mevcut durum açıklamaları şu şekildedir;
(...)

Discount kova ürünü fiyatının düşük olması ve Gürmar kanal kondisyonlarının yüksek olmasından kaynaklı olarak zarar göstermekte. Bu zarar durumuna rağmen **Gürmarda raf fiyatı her dönem Discount raf fiyatından 1 veya 2 TL yukarısında konumlandırıldı. Fakat Gürmar özelinde İzmir’de yeni ürünlerimizin penetrasyonu için zarar göz önüne alınarak ve Mesut Bey ile istişaremiiz sonucunda bu fiyat yapısı ile ilerlenmektedir.**

(...)
✓ **Kroket 1000G A101 karlılığı düşük, bu ürün için 700G baskılı ambalaj çalışmaları yapıldı, yeni ürünle birlikte fiyat tekrar gözden geçirilmeli, A101 tarafında İn&Out olarak çalışılmakta ve tekrar insert olarak değerlendirildiğinde fiyat arttırılarak ilerlenecektir. Insert teklifi geldiği dönemde 700 gr olarak ta teklif edilecektir.**

(...)
Bizler her daim fiyatları daha ileri taşımak için aralıksız müzakere etmekteyiz. Rakiplerin fiyat yapılarının düşük olması ve rakiplerin özellikle discount raflarında var olmak için verdikleri tavizler her dönem önümüze çıkmakta ve bunun karşısında ilişkilerimizin iyi olmasından kaynaklı olarak maksimum seviyede fiyat almaktayız. Maliyetlerde iyileşme yapılabilmesi durumunda elimiz daha da kuvvetlenecek olup her zaman olduğu gibi daha fazla kar sağlayabilmek adına Müzakerelerimize elimizden geleni ve fazlasını yapmaya gayret göstereceğiz.

Bilgilerinize.
İyi çalışmalar”

¹⁹ Hakmar Gıda Tur. Hayv. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'nin alt markasıdır.

²⁰ EBITDA (Earnings Before Interests, Taxes, Depreciation and Amortization) Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK) kavramının kısaltmasıdır.

²¹ LEZİTA tarafından bir ürünün nihai haline gelmeden önceki hammaddesi için kullanılan “yarı mamül” anlamına geldiği ifade edilmiştir.

I.3. Değerlendirme

I.3.1. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Değerlendirmeler

I.3.1.1. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Teorik Çerçeve

- (19) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, amacı ve etkisi rekabeti engelleme, sınırlama veya bozma olan teşebbüsler arası anlaşmalara, uyumlu eylemlere ve teşebbüs birliklerinin kararlarına karşı bir yasaklama getirmektedir. Bu hüküm, teşebbüsler arası bütün anlaşma, karar ve uyumlu eylemlere geniş bir şekilde uygulanmakta olup hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, diğer teşebbüslerden bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır.
- (20) Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında özellikle hangi hâllerin bu yasaklama kapsamında yer aldığı düzenlenmekte ve *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* bu hâllerden biri olarak sayılmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde rakipler arası veya rakip olmayanlar arası fiyat anlaşması gibi bir ayırım olmadığından her iki durum da anılan hükmün kapsamına girmektedir. Diğer bir deyişle, söz konusu madde aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle arz zincirinin farklı seviyelerinde yer alan teşebbüsler arasındaki dikey anlaşmaları da kapsamaktadır.
- (21) Mevcut dosya bakımından sağlayıcı ile perakende satış kanalında faaliyet gösteren satıcıların değer zinciri üzerinde farklı seviyelerde faaliyet göstermeleri nedeniyle aralarındaki ilişkinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) "Kapsam" başlıklı 2. maddesi çerçevesinde bir dikey ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, yeniden satış fiyatının belirlenmesi uygulamaları da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan eylemler arasında yer almaktadır.
- (22) Yukarıda daha önce de ifade edildiği üzere 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde anlaşmaları ilgili Tebliğ ile sağlanan muafiyet kapsamı dışına çıkaran sınırlamalara yer verilmiştir. Bu sınırlamalar arasında *"Alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi" hali sayılmış ve "Tarafların herhangi birisinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya tavsiye etmesi mümkündür."* düzenlemesi yer almaktadır.
- (23) Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Dikey Kılavuz) 18. paragrafında yeniden satış fiyatının tespiti uygulamasının doğrudan yapılabileceği gibi dolaylı olarak da gerçekleştirilebileceği ifade edilmektedir. Sağlayıcı teşebbüsler, akdetmiş oldukları dikey anlaşmalara açık hüküm koymak suretiyle alıcının satış fiyatını doğrudan belirlemelerinin yanı sıra, aynı ihlali değişik uygulamalar vasıtasıyla dolaylı yollarla da gerçekleştirebilmektedirler. Alıcının kâr marjının belirlenmesi, tavsiye fiyat niteliğinde ilan edilmiş bir fiyat seviyesinden alıcının uygulayabileceği indirim oranının en üst seviyesinin belirlenmesi, alıcıya tavsiye edilen fiyatlara uyduğu oranda ilave indirimler uygulanması ya da bu fiyatlara uymaması durumunda teslimatın geciktirilmesi, askıya alınması veya anlaşmanın sona erdirilmesi şeklinde alıcının tehdit edilmesi ya da fiilen bu tür cezai yaptırımların uygulanması, yeniden satış fiyatının dolaylı yoldan belirlenmesine örnek olarak verilebilecektir.
- (24) Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz'un (Kılavuz) 8. paragrafında, *"Bazı anlaşmaların amacının rekabeti sınırlamak olduğu ilk bakışta görülebilecek kadar"*

açıktır” ifadelerine yer verilmiş olup bu anlaşmalara verilen örnekler arasında yeniden satış fiyatının belirlenmesi ve yeniden satış fiyatına asgari sınır getirilmesi hâlleri de sayılmıştır. Yeniden satış fiyatının belirlenmesine ilişkin birçok dosyada, yeniden satış fiyatının tespitinin amaç yönünden rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu ortaya konulmuş olup yeniden satış fiyatının sağlayıcı tarafından tespiti, piyasada etki doğurup doğurmamasına bakılmaksızın amaç yönünden rekabet ihlali olarak değerlendirilmiştir²².

- (25) Bu doğrultuda, sağlayıcı konumundaki teşebbüsler tarafından, yeniden satıcıların satışlarına yönelik yalnızca tavsiye fiyat verilebildiği veya azami satış fiyatının belirlenebileceği, bunun haricinde yeniden satıcının asgari satış fiyatının belirlenmesi veya sabit fiyat oluşumuna sebebiyet verecek fiyat tespitinde bulunulmasının rekabet ihlali teşkil edeceği bu tür hükümleri içeren sözleşmeler ilgili Tebliğ kapsamında sağlanan muafiyetten yararlanamamakta ve 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesindeki yasaklamaya tabi hâle gelmektedir.
- (26) Diğer yandan yeniden satış fiyatının tespitinin, mehz Avrupa Birliği rekabet hukuku mevzuatı kapsamında da amaç yönüyle rekabeti kısıtladığı kabul edilmektedir. 2014 yılında Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan “Amaç Yönünden Rekabet Kısıtlarına İlişkin Kılavuz”un²³ 3.4. maddesinde yeniden satış fiyatının tespitinin amaç yönüyle rekabeti kısıtlayıcı olduğu ifade edilmiştir.
- (27) Yukarıdaki açıklamalar ışığında, sağlayıcıların, alıcıların yapacakları satışlarda sadece azami fiyatların ve tavsiye niteliğindeki fiyatların belirlenebileceği; bunun haricinde, özellikle asgari yahut sabit fiyat olmak üzere, yeniden satış fiyatının belirlenmesine yönelik davranışların rekabet ihlali olacağı açıktır.

1.3.2. Dosya Kapsamında Elde Edilen Bilgilere ve Belgelere İlişkin Değerlendirme

- (28) Delil 1’de yer alan LEZİTA iç yazışmasında LEZİTA Marmara Satış Müdürü tarafından A101’de satışı gerçekleştirilen *Lezita* markalı bütün piliç fiyatının düşük olması sebebiyle piyasada şikâyetlerin olduğu ifade edilmektedir. Akabinde LEZİTA İzmir Bölge Şube Müdürü tarafından söz konusu fiyat uygulamasına ilişkin olarak LEZİTA tarafından herhangi bir destek sağlanmadığı belirtilmiştir. İlgili belgenin devamında yer alan “*böyle bir uygulamanın kesinlikle yapılmaması konusunda görüşülmeli.*”, “*Buradaki konumlandırma ile Lezita raf satış fiyatını min %5-8 Discounter raf satış fiyatının üzerinde tutacağız. (örneğin poşet piliç raf satış fiyatımız 6.25; Lezita satış fiyatı 6.55-6.75 seviyesinde olacak)*” ve “*Rafta rekabet ürünü Yıldız Çiftliği markası olacak. Kampanyalarda da Yıldız Çiftliği kullanılacak. A101 tedarikçilerinin tamamı Yıldız Çiftliğini kullanacağı için burada sert fiyatlarda biz kendimizi daha sağlıklı savunabileceğiz.*” ifadelerinden LEZİTA’nın A101 raflarında *Yıldız Çiftliği*²⁴ markası ile

²² 22.11.2018 tarih ve 18-44/703-345 sayılı, 10.01.2019 tarih ve 19-03/23-10 sayılı, 12.11.2019 tarih ve 19-39/610-263 sayılı, 02.11.2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı, 04.03.2021 tarih ve 21-11/154-63 sayılı, 26.03.2020 tarih ve 20-16/232-113 sayılı, 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı, 04.03.2021 tarih ve 21-11/154-63 sayılı Kurul kararları.

²³ Guidance on restrictions of competition "by object" for the purpose of defining which agreements may benefit from the De Minimis Notice, Madde 3.4.

²⁴ LEZİTA tarafından gönderilen cevabi yazıda *Yıldız Çiftliği* markasının LEZİTA’ya ait olduğu, bir dönem kullanım hakkının A101’e verildiği ancak 2022 yılının başında A101’in bu markayı kullanmayı bıraktığı ifade edilmektedir.

birlikte *Lezita* olarak iki farklı markanın satışını gerçekleştirdiği ve söz konusu markaların raf fiyatlarının LEZİTA tarafından belirlendiği anlaşılmaktadır.

- (29) Delil 2'de LEZİTA Satış Yöneticisi tarafından MİGROS çalışanına gönderilen e-postada yer alan "(...) Geçtiğimiz Cuma yeni fiyat tanımlamasını hayata geçirmiş olacaktık.. Ardından bugün dediniz ama halen cevap alamadık. Tüm kanallarda bu işlemi sağladık ve şu an ben liste değişimi olmadıkça zor durumda kalıyorum. İvedi geri bildirim rica ediyorum." ifadelerinden LEZİTA'nın MİGROS'ta fiyat artışı yapmak istediği ancak söz konusu talebin MİGROS tarafından henüz piyasada fiyat artışı yapılmamış olması gerekçesiyle reddedildiği anlaşılmaktadır. Yazışmanın devamında yer alan "Discount kanalında yeni fiyatlar rafa yansımıştır. (Geçen hafta Salı günü) Bilgini size aktarmıştım. Sadece C4 kanalında Şubat ayı itibari ile rafa fiyat geçilecekti, onlar ile de görüştüm yarından geçerli rafa fiyatı yansıtacaklar. Diğer çalıştığımız yerel marketlerin ise tamamı fiyatları uygulamışken biz neden?beklemekteyiz." ifadelerinden LEZİTA çalışanları tarafından MİGROS'un raf fiyatlarının artırılmamış olmasından rahatsızlık duyulduğu ve konu hakkında MİGROS ile iletişime geçildiği anlaşılmaktadır.
- (30) Delil 3'te yer alan LEZİTA Pazarlama- Satış Genel Müdür Yardımcısı tarafından gönderilen e-postada bulunan "Tüm sektörün yakından takip ettiği BİM'de işlenmiş ürün raf satış fiyatlarımızı 15.01 (bugün) itibariyle arttırmış bulunuyoruz." ve "Rekabette yerel zincirler ve diğer müşterilerimiz tarafından takip edilen BİM'deki bu raf fiyatı gelişimi hakkında sizlerin de bilgi sahibi olmasını istedim." ifadelerinden LEZİTA'nın BİM'in raf fiyatlarını arttırdığı anlaşılmaktadır.
- (31) Delil 4'te LEZİTA Satış Yöneticisi ile CARREFOURSA çalışanı arasında gerçekleşen e-posta yazışmasında piliç eti ürünlerinin fiyatlarının rakip seviyesinde yükseltilmesi talep edilmektedir. İlgili yazışmanın devamında LEZİTA çalışanı tarafından CARREFOURSA çalışanına gönderilen e-postada "Bu hafta Cuma günü indirim marketler fiyatlarını rafta arttıracak. Sizin ile fiyat geçişi yapamadığımız her liste bizi diğer kanallarda aşağıya çekiyor" ve "Discount raf fiyatları dün size aktardığım gibi değişmiştir. Salı günü tekrar bir değişim olacak ve bu fiyatlar daha da yukarı tırmanacaktır. (...) acil olarak teklifimizi değerlendirip geri dönüş sağlamanızı bekliyorum." ve "gazete indiriminde bulunan poşet piliç 10.45 fiyatı acilen kaldırmanızı talep ediyorum . Bu fiyat rafınızda varken size ürün gönderemem." ifadeleri yer almaktadır. Söz konusu ifadelerden LEZİTA'nın CARREFOURSA'nın raf satış fiyatlarını artırmaya çalıştığı, söz konusu perakendecinin poşet piliç ürününün indirimini kaldırmasını talep ettiği ve söz konusu indirimini kaldırmaması halinde ürün tedarik edilmeyeceğini söylediği görülmektedir.
- (32) Delil 5'te yer alan "Hedef raf satış fiyatımızı 21.95 TL /ADET olarak öngörüyoruz. 700 gr olması avantajını da kullanarak dipteki karımızı maksimize etme çabasıdayız. Lütfen listeleme süreçlerinde geleneksel kanal ve modern kanalda raf fiyatımızı istişare ederek hareket edelim. Burada DST Chanel fiyatı çok kıymetli. BİM, ŞOK ve A 101 kanalındaki raf satış fiyatımız belirleyici olacak. Buna çok dikkat etmemiz gerekiyor." ifadelerinden LEZİTA tarafından piyasaya yeni kova ürünlerinin sunulması planının yapıldığı, bu ürünlerin raflarda konumlandırılmasına ve perakendeciler tarafından serbestçe belirlenmesi gereken raf fiyatlarının belirlenmesine yönelik çeşitli stratejilerin oluşturulduğu görülmektedir.
- (33) Delil 6'da LEZİTA Satış Operasyon ve Planlama Müdürü tarafından perakende kanalındaki müşterilerine ilişkin olarak analizlerin yapıldığı, bu analizlerde her bir müşteri özelinde ürün satış miktarlarına, müşteri raflarındaki rakiplerin uygulamalarına, gramajlara, kârlılıklara veya raf fiyatlarına ilişkin ifadelerin bulunduğu ve yapılan analizde kullanılan "Özdilek fiyatı kontrol edilmeli.", "Gürmarda raf fiyatı her dönem

Discoutn raf fiyatından 1 veya 2 TL yukarısında konumlandırıldı.”, “A101, HAKET, GÜRMAR, ÖZDİLEK fiyatları ve karlılıkları gözden geçirilmeli”, “Gürmar fiyatları kontrol edilmeli” ve “ZM kanalını doğru fiyat ile yönetirsek karlılık hedefine daha emin adımlarla ilerleyebiliriz.” ifadelerinden LEZİTA’nın perakendecilerin raf fiyatlarını takip ettiği, perakendecilerin raf satış fiyatlarını belirlediği ve söz konusu fiyatları yükseltmeye çalıştığı anlaşılmaktadır.

- (34) Yukarıda yer verilen bilgiler, belgeler ve değerlendirmeler ışığında; LEZİTA’nın 16.02.2017-25.11.2020 tarihleri arasında alt pazarda faaliyet gösteren perakendecilerinin raf fiyatlarını takip ettiği, söz konusu fiyatlardaki değişikliği tüm perakendecileri kapsayacak şekilde aynı zaman aralığında gerçekleştirmeye çalıştığı, raf fiyatlarındaki geçişlerin zamanında gerçekleştirilmemesi halinde ilgili perakendecileri uyardığı ve mal vermemekle tehdit ettiği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda LEZİTA’nın alt pazarda faaliyet gösteren alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği kanaatine ulaşılmıştır.

1.3.3. Uzlaşma Süreci ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (35) 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."* hükmü yer almaktadır.
- (36) Ceza Yönetmeliği’nin 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (37) Ceza Yönetmeliği’nin temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin; karteller için %2’si ile %4’ü, diğer ihlaller için %0,5’i ile %3’ü arasında bir oran esas alınmaktadır. Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel para cezasının miktarı; bir ila beş yıl süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılmaktadır.
- (38) Son olarak, Ceza Yönetmeliği’nin 6. maddesinde ağırlaştırıcı unsurlar; 7. maddesinde ise hafifletici unsurlar sayılmaktadır. Belirlenen temel para cezası üzerinden öncelikle varsa ağırlaştırıcı unsurlar uygulanarak ceza artırılabilen; ardından hafifletici unsurların varlığı hâlinde ceza indirime gidilebilmektedir.
- (39) 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin beşinci fıkrasında *“Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.”*, altıncı fıkrasında *“Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır.”* ve yedinci fıkrasında

“Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir.” hükümleri yer almaktadır.

- (40) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik’in (Uzlaşma Yönetmeliği) 5. maddesinin birinci fıkrasında ise *“Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir”* düzenlemesi bulunmaktadır.
- (41) Bu kapsamda soruşturma tarafı LEZİTA uzlaşma talebinde bulunmuştur. Söz konusu başvuru üzerine Kurul tarafından uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Söz konusu Kurul kararı ve Uzlaşma Yönetmeliği hükümleri uyarınca LEZİTA yetkilileri ile yapılan uzlaşma görüşmesinde teşebbüse dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, uzlaşma tarafı olan teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (42) Uzlaşma görüşmesi ile LEZİTA’nın Ek Beyanı ve uzlaşma sürecinin devam ettirilmesi yönündeki talebi çerçevesinde hazırlanan 16.04.2024 tarihli ve 2024-2-002/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 18.04.2024 tarihli toplantısında görüşülmüştür. Bu kapsamda Kurul tarafından 24-19/409-MUA sayı ile;
- *“Soruşturma sürecinin Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ bakımından uzlaşma ile neticelenmesi halinde,*
 - *Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ’nin alıcılarının yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine,*
 - *Bu nedenle, Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ’ye 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası ve üçüncü fıkrasının (a) bendi, 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 277.866.357,92- TL idari para cezası uygulanmasına,*
 - *4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik”in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,*
 - *Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında ve 208.399.768,44-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,*
 - *Uzlaşma Yönetmeliği’nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,*
 - *Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına”*

karar verilmiştir.

Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, LEZİTA'nın alıcılarının yeniden satış fiyatını tespit etmesi suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmesi "diğer ihlaller" kategorisinde değerlendirilmiş ve temel para cezası başlangıç oranı %(.....) olarak takdir edilmiştir.

- (43) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, temel para cezasının belirlenmesi bakımından dikkate alınan bir diğer husus da ihlalin süresidir. Mevcut dosya kapsamında yer verilen deliller incelendiğinde LEZİTA bakımından ihlale esas alınabilecek tarih aralığının 16.02.2017-25.11.2020 olduğu, dolayısıyla ihlalin süresinin bir yıldan uzun beş yıldan kısa sürdüğü anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, temel para cezasına esas oran bir yarısı oranında artırılmış ve uygulanacak temel para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (44) Ceza Yönetmeliği'nin "Ağırlaştırıcı unsurlar" başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında temel para cezasının ihlalin tekerrürü halinde, her bir tekrar için, yarısından bir katına kadar artırılacağı belirtilmiştir. Kurulun 13.03.2019 tarihli ve 19-12/155-70 sayılı kararı ile LEZİTA'ya 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle ceza verildiğinden söz konusu ihlal Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında mevcut dosya bakımından verilecek temel para cezasında ihlalin tekerrürü çerçevesinde ağırlaştırıcı unsur olarak dikkate alınmış ve bu sebeple temel para cezası yarısı kadar artırılarak idari para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan, Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi kapsamında hafifletici unsurun bulunmadığı değerlendirilmiştir.
- (45) LEZİTA tarafından bu karara istinaden hazırlanıp gönderilen uzlaşma metninde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir.
- (46) Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
- "1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:*
- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,*
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,*
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,*
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."*

hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda LEZİTA tarafından gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan unsurları içerdiği görülmüştür.

- (47) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrasında "Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir..." hükmü yer almaktadır. Uzlaşma Yönetmeliğinin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; "Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır." denilmektedir.
- (48) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, LEZİTA tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının

%25 oranında indirilmesi; teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2022 yılı gayri safi gelirleri üzerinden %(.....) oranında idari para cezası uygulanması ve teşebbüs hakkındaki soruşturmanın sonlandırılması sonuçlarına varılmıştır.

J. SONUÇ

- (49) 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(2) sayılı karar ile açılan soruşturma kapsamında Rekabet Kurulunun 18.04.2024 tarihli ve 24-19/409-MUA sayılı uzlaşma ara kararı uyarınca Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ tarafından gönderilen nihai uzlaşma metni 30.04.2024 tarih ve 51373 sayı ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metninde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüs tarafından açıkça kabul edilmiş olup
1. Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
 2. Bu nedenle, Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası ve üçüncü fıkrasının (a) bendi, 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 277.866.357,92-TL idari para cezası uygulanmasına,
 3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
 4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında ve 208.399.768,44-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
 5. Böylece Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(2) sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere Kurul Üyesi Hasan Hüseyin ÜNLÜ ve Berat UZUN'un farklı gerekçesi ve OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Abalıoğlu Lezita Gıda Sanayi AŞ hakkında yürütülen soruşturma sonunda, teşebbüsün ihracat hariç, 2022 cirosu üzerinden (.....) oranında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir. Diğer hususlara katılmakla birlikte, aşağıda yer alan gerekçelerle ihracat cirosunun idari para cezası hesabında dışarda bırakılmasına katılmamaktayız.

4054 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde *"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."* hükmü yer almaktadır.

Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem Ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Yönetmelik)'in tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinin (f) fıkrasında ise; *"Yıllık gayri safi gelir: Tek düzen hesap planındaki net satışları veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa, Kurul tarafından saptanacak olan, net satışlara en yakın geliri (teşebbüslerin, her ne sebeple olursa olsun, (esas) faaliyet gelirlerini, diğer faaliyetlerden olağan gelir veya karlar gibi net satışların hesaplanmasında dikkate alınmayan hesap kalemleri altında muhasebeleştirmiş olduklarının tespiti halinde, söz konusu bedeller de yıllık gayri safi gelir saptanırken dikkate alınır)"* tanımı yer almaktadır.

Görüldüğü üzere ne Kanun ne de bu konudaki ikincil düzenlemeler, ihracatın ceza hesabında dışarıda bırakılmasına yönelik herhangi bir düzenleme içermemekte, bilakis teşebbüsün toplam ekonomik gücü üzerinden cezalandırılmasını hedeflediğinden yıllık gayri safi gelirler üzerinden cezalandırılmasını emretmektedir. Esasen teşebbüsün ekonomik gücünün tam olarak hedeflenebilmesi ve bazı farklı muhasebe teknik ve kayıtları nedeniyle zafiyet oluşmaması için çok yakın zamanda yukarıda yer alan Yönetmeliğe *"(teşebbüslerin, her ne sebeple olursa olsun, (esas) faaliyet gelirlerini, diğer faaliyetlerden olağan gelir veya karlar gibi net satışların hesaplanmasında dikkate alınmayan hesap kalemleri altında muhasebeleştirmiş olduklarının tespiti halinde, söz konusu bedeller de yıllık gayri safi gelir saptanırken dikkate alınır)"* kısmı eklenmiştir.

Birkaç istisnai karar bulunmakla birlikte, Kurul'un yaygın uygulaması da ihracat rakamları çıkarılmadan cezada toplam cironun esas alınması yönündedir. Bazı dosyalarda ihracat rakamlarının cezaya esas ciroya dahil edilmemesi gerektiği Teşebbüs vekillerince ileri sürülmüş, bu husus çeşitli davalara ve mahkeme kararlarına da konu olmuştur. (Danıştay 13. Daire'nin 09.05.2012 tarihli, 2008/8485 E., 2012/968 K. no'lu Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Kararı; Danıştay 10. Daire'nin 28.11.2002 tarihli, 2000/6064 E., 2002/4541 K. no'lu Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A. Ş. Kararı; Danıştay 13. Daire'nin 02.04.2013 tarihli, 2009/2586 E., 2013/898 K. no'lu Toprak Seniteri ve Turizm İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. Kararı).

"Net satışlar"dan, "yurtdışı satışlar"ın çıkarılması ile bulunan cezaya esas rakamda bir diğer sorun ise; net bir rakamdan brüt bir rakamın çıkarılmasıdır. Şöyle ki, tek düze muhasebe sisteminde gelir tablosunda, yurtiçi satışlar ve yurtdışı satışlar (ve diğer gelirler) ayrı ayrı olmak üzere brüt satış kalemin altında muhasebeleştirilmektedir. Daha sonra satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimler alt başlıklarında satış indirimleri yer almaktadır. Buna göre satış indirimlerinin (satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimler), ne kadarının yurtiçi satışlar, yurtdışı satışlar veya diğer gelirler üzerinden düşüldüğü detayı bulunmamakta, bu kalemler toplam brüt gelir üzerinden düşülerek net satışlar elde edilmektedir. Dolayısıyla net olan bir rakamdan brüt olan bir rakam çıkarılarak (en düşük rakamdan en yüksek rakam çıkarılmakta) hesaplama yapılmış olmaktadır. Bu durum da mahkeme kararlarında ifade edilen "*teşebbüsün pazar içindeki gücünü esas alan yaklaşım*" anlayışıyla çelişmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalarımız, açık mahkeme kararları, ilgili Kanun maddeleri ve ikincil düzenlemeler ile yerleşik Kurul uygulamaları dikkate alındığında, 4054 sayılı Kanun uyarınca uygulanacak idari para cezalarında, ihracat rakamlarının ceza hesabında dışarda bırakılmasının doğru olmadığı, toplam ciro üzerinden para cezasının hesaplanması gerektiği düşüncesiyle, bu husustaki Kurul'un çoğunluk görüşüne katılmamız mümkün olmamıştır.

Hasan Hüseyin ÜNLÜ
Kurul Üyesi

Berat UZUN
Kurul Üyesi